

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2020/559 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 23ης Απριλίου 2020****για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 223/2014 όσον αφορά τη θέσπιση ειδικών μέτρων για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 175 τρίτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ θεσπίζει τους κανόνες που διέπουν το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους («το Ταμείο»).
- (2) Τα κράτη μέλη έχουν πληγεί από την επιδημική έκρηξη της COVID-19 με πρωτοφανή τρόπο. Η κρίση εγκυμονεί μεγαλύτερους κινδύνους για τα πλέον ευάλωτα άτομα, όπως είναι τα άπορα άτομα, ειδικότερα με τη διακοπή της παροχής στήριξης από το Ταμείο.
- (3) Για να αντιμετωπιστούν άμεσα οι επιπτώσεις της κρίσης στα άπορα άτομα, οι δαπάνες για πράξεις που ενισχύουν τις ικανότητες αντιμετώπισης της κρίσης που έχει ξεσπάσει λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 θα πρέπει να καταστούν επιλέξιμες από την 1η Φεβρουαρίου 2020.
- (4) Προκειμένου να αμβλυνθεί η πίεση που ασκείται στους εθνικούς προϋπολογισμούς για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19, θα πρέπει, κατ' εξαίρεση, να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να ζητήσουν την εφαρμογή ποσοστού συγχρηματοδότησης 100 % για τη λογιστική χρήση 2020 έως 2021, σύμφωνα με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού και με την επιφύλαξη της διαθεσιμότητας χρηματοδοτικών πόρων. Με βάση την αξιολόγηση της εφαρμογής αυτού του κατ' εξαίρεση προβλεπόμενου ποσοστού συγχρηματοδότησης, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει την παράτασή του.
- (5) Για να εξασφαλιστεί ότι τα άπορα άτομα μπορούν να συνεχίσουν να λαμβάνουν βοήθεια από το Ταμείο με ασφάλεια, είναι αναγκαίο να παρασχεθεί επαρκής ευελιξία στα κράτη μέλη ώστε να μπορούν να προσαρμόσουν τα καθεστώτα στήριξης τους στο ισχύον πλαίσιο, στη βάση διαβουλεύσεων με τις οργανώσεις-εταίρους, συμπεριλαμβανομένων της δυνατότητας χρήσης εναλλακτικών συστημάτων παράδοσης, όπως μέσω κουπονιών ή δελτιών σε ηλεκτρονική ή άλλη μορφή, και του δικαιώματος των κρατών μελών να τροποποιούν ορισμένα στοιχεία του επιχειρησιακού προγράμματος χωρίς να απαιτείται έγκριση με απόφαση της Επιτροπής. Για να εξασφαλιστεί η ασφαλής βοήθεια προς τα πιο ευάλωτα άτομα, θα πρέπει επίσης να δίνεται η δυνατότητα παροχής του αναγκαίου προστατευτικού υλικού και εξοπλισμού στις οργανώσεις-εταίρους εκτός του προϋπολογισμού τεχνικής βοήθειας.
- (6) Είναι σκόπιμο να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες για τον καθορισμό των επιλέξιμων δαπανών των δικαιούχων στην περίπτωση καθυστέρησης, αναστολής ή μη εξ ολοκλήρου εκτέλεσης ορισμένων πράξεων λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19.
- (7) Προκειμένου να μπορέσουν τα κράτη μέλη να επικεντρωθούν στη θέσπιση μέτρων για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 και να αποφευχθεί η διατάραξη της παροχής στήριξης στα άπορα άτομα λόγω του κινδύνου μόλυνσης, είναι σκόπιμο να προβλεφθούν ειδικά μέτρα που να μειώνουν τον διοικητικό φόρτο για τις αρχές και να παρέχουν ευελιξία ως προς τη συμμόρφωση με ορισμένες νομοθετικές απαιτήσεις, ιδίως όσον αφορά την παρακολούθηση, καθώς και τον έλεγχο και τις δικλίδες ελέγχου.

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Απριλίου 2020 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 22ας Απριλίου 2020.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΕΕ L 72 της 12.3.2014, σ. 1).

- (8) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η θέσπιση ειδικών μέτρων για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση του Ταμείου κατά τη διάρκεια της επιδημικής έκρηξης της COVID-19, δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, εξαιτίας της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (9) Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της απαιτούμενης στήριξης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
- (10) Λαμβανομένου υπόψη του επείγοντος χαρακτήρα που συνεπάγονται οι εξαιρετικές περιστάσεις εξαιτίας της επιδημικής έκρηξης της COVID-19, η αντιμετώπιση της συνεπαγόμενης κρίσης στον τομέα της δημόσιας υγείας καθώς και οι κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες, θεωρήθηκε σκόπιμο να προβλεφθεί εξαίρεση από την προθεσμία των οκτώ εβδομάδων που αναφέρεται στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ, στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.
- (11) Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 9, το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 δεν εφαρμόζονται για τους σκοπούς της τροποποίησης στοιχείων ενός επιχειρησιακού προγράμματος που εμπίπτουν, αντίστοιχα, στις υποενότητες 3.5 και 3.6 και στην ενότητα 4 των υποδειγμάτων επιχειρησιακού προγράμματος που παρατίθενται στο παράρτημα I ή των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως ε) και ζ), σε περίπτωση που τροποποιούνται με σκοπό την αντιμετώπιση της κρίσης που έχει ξεσπάσει λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19.»

- 2) Στο άρθρο 13 παράγραφος 1 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, η προθεσμία για την υποβολή της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης για το έτος 2019 λήγει την 30ή Σεπτεμβρίου 2020.»

- 3) Στο άρθρο 20 παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, κατόπιν αίτησης κράτους μέλους, μπορεί να εφαρμοστεί ποσοστό συγχρηματοδότησης 100 % στις δημόσιες δαπάνες που δηλώνονται στις αιτήσεις πληρωμών κατά τη λογιστική χρήση που αρχίζει την 1η Ιουλίου 2020 και λήγει στις 30 Ιουνίου 2021.

Οι αιτήσεις τροποποίησης του ποσοστού συγχρηματοδότησης υποβάλλονται σύμφωνα με τη διαδικασία τροποποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων που προβλέπεται στο άρθρο 9 και συνοδεύονται από το αναθεωρημένο πρόγραμμα. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης 100 % εφαρμόζεται μόνο εάν η σχετική τροποποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος εγκριθεί από την Επιτροπή το αργότερο πριν από την υποβολή της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 2.

Πριν από την υποβολή της πρώτης αίτησης πληρωμής για τη λογιστική χρήση που αρχίζει την 1η Ιουλίου 2021, τα κράτη μέλη κοινοποιούν τον πίνακα που αναφέρεται στην υποενότητα 5.1 των υποδειγμάτων επιχειρησιακού προγράμματος που παρατίθενται στο παράρτημα I, επιβεβαιώνοντας το ποσοστό συγχρηματοδότησης που εφαρμόζονταν κατά τη λογιστική χρήση που έληγε στις 30 Ιουνίου 2020.»

- 4) Στο άρθρο 22 παράγραφος 4 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, οι δαπάνες για πράξεις με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητας αντιμετώπισης της κρίσης που έχει ξεσπάσει λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 είναι επιλέξιμες από την 1η Φεβρουαρίου 2020.»

- 5) Στο άρθρο 23 παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«4α. Τα τρόφιμα ή/και η βασική υλική συνδρομή μπορούν να παρέχονται στα άπορα άτομα άμεσα ή έμμεσα, όπως μέσω κουπονιών ή δελτίων, σε ηλεκτρονική ή άλλη μορφή, υπό τον όρο ότι αυτά τα κουπόνια, τα δελτία ή άλλες μορφές θα μπορούν να εξαργυρωθούν μόνο με τρόφιμα ή/και βασική υλική συνδρομή.»

6) Στο άρθρο 26, η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

α) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) οι δαπάνες για την αγορά τροφίμων ή/και την παροχή βασικής υλικής συνδρομής και οι δαπάνες για την αγορά υλικού και εξοπλισμού ατομικής προστασίας για τις οργανώσεις-εταίρους.»

β) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) οι διοικητικές δαπάνες και οι δαπάνες προετοιμασίας, μεταφοράς και αποθήκευσης που ερωμίζονται οι οργανώσεις-εταίροι βάσει ενιαίου συντελεστή 5 % των δαπανών που αναφέρονται στο στοιχείο α)· ή 5 % της αξίας των προϊόντων τροφίμων που διατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013.»

7) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 26α

Επιλεξιμότητα των δαπανών για υποστηριζόμενες από το ΕΠ I πράξεις κατά τη διάρκεια της αναστολής τους λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19

Καθυστερήσεις στην παράδοση τροφίμων ή/και βασικής υλικής συνδρομής λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 δεν επιφέρουν μείωση των επιλέξιμων δαπανών που βαρύνουν τον φορέα ή τις οργανώσεις-εταίρους αγοράς τους σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2. Οι εν λόγω δαπάνες μπορούν να δηλώνονται στο σύνολό τους στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 πριν από την παράδοση των τροφίμων ή/και της βασικής υλικής συνδρομής στα άτομα άτομα, υπό την προϋπόθεση ότι η παράδοση θα συνεχιστεί όταν παρέλθει η κρίση λόγω της επιδημικής έκρηξης COVID-19.

Αν τρόφιμα αλλοιωθούν εξαιτίας αναστολής της παράδοσης λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19, οι δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 2 στοιχείο α) δεν μειώνονται.

Άρθρο 26β

Επιλεξιμότητα των δαπανών για πράξεις υποστηριζόμενες από το ΕΠ II ή την τεχνική βοήθεια κατά τη διάρκεια της αναστολής τους λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19

1. Για πράξεις των οποίων η υλοποίηση αναστέλλεται λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19, ένα κράτος μέλος μπορεί να θεωρήσει τις δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της αναστολής ως επιλέξιμες δαπάνες, ακόμη και αν δεν παρέχεται καμία υπηρεσία, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

α) η υλοποίηση της πράξης ανεστάλη μετά τις 31 Ιανουαρίου 2020·

β) η αναστολή της πράξης οφείλεται στην επιδημική έκρηξη της COVID-19·

γ) οι δαπάνες έχουν πραγματοποιηθεί και πληρωθεί·

δ) οι δαπάνες συνιστούν πραγματικό κόστος για τον δικαιούχο και δεν μπορούν να ανακτηθούν ή να αποζημιωθούν· για τις ανακτήσεις και τις αποζημιώσεις που δεν παρέχονται από το κράτος μέλος, το κράτος μέλος μπορεί να θεωρήσει ότι η εκπλήρωση αυτού του όρου αποδεικνύεται με δήλωση του δικαιούχου· οι ανακτήσεις και οι αποζημιώσεις αφαιρούνται από τις δαπάνες·

ε) οι δαπάνες περιορίζονται στην περίοδο της αναστολής της πράξης.

2. Για πράξεις στο πλαίσιο των οποίων ο δικαιούχος αποζημιώνεται βάσει επιλογών απλουστευμένου κόστους και η υλοποίηση των δράσεων που συνιστούν τη βάση για την επιστροφή των δαπανών αναστέλλεται λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19, το οικείο κράτος μέλος μπορεί να αποζημιώσει τον δικαιούχο βάσει των εκρών που είχαν προγραμματιστεί για την περίοδο της αναστολής, ακόμη και αν δεν πραγματοποιείται καμία δράση, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

α) η υλοποίηση των δράσεων ανεστάλη μετά τις 31 Ιανουαρίου 2020·

β) η αναστολή των δράσεων οφείλεται στην επιδημική έκρηξη της COVID-19·

γ) οι επιλογές απλουστευμένου κόστους αντιστοιχούν σε πραγματικό κόστος που βαρύνει τον δικαιούχο, το οποίο αποδεικνύεται από τον δικαιούχο και δεν μπορεί να ανακτηθεί ή να αποζημιωθεί· για τις ανακτήσεις και τις αποζημιώσεις που δεν παρέχονται από το κράτος μέλος, το κράτος μέλος μπορεί να δεχθεί ότι δεν υπάρχουν ανακτήσεις και αποζημιώσεις βάσει δήλωσης του δικαιούχου· οι ανακτήσεις και οι αποζημιώσεις αφαιρούνται από το ποσό που αντιστοιχεί στην επιλογή απλουστευμένου κόστους·

δ) η επιστροφή δαπανών στον δικαιούχο περιορίζεται στην περίοδο της αναστολής των δράσεων.

Για τις πράξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, το κράτος μέλος μπορεί επίσης να αποζημιώσει τον δικαιούχο με βάση τις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχείο α), υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Εάν ένα κράτος μέλος αποζημιώσει τον δικαιούχο με βάση και τις δύο επιλογές του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, εξασφαλίζει ότι η ίδια δαπάνη επιστρέφεται μόνο μία φορά.

Άρθρο 26γ

Επιλεξιμότητα των δαπανών για πράξεις υποστηριζόμενες από το ΕΠ II ή την τεχνική βοήθεια που δεν εκτελούνται εξ ολοκλήρου λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19

1. Ένα κράτος μέλος μπορεί να θεωρήσει τις δαπάνες για πράξεις που δεν εκτελούνται εξ ολοκλήρου λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 ως επιλέξιμες δαπάνες, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

- α) η υλοποίηση της πράξης ακυρώθηκε μετά τις 31 Ιανουαρίου 2020·
- β) η ακύρωση της υλοποίησης της πράξης οφείλεται στην επιδημική έκρηξη της COVID-19·
- γ) οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ακύρωση της υλοποίησης της πράξης πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο και έχουν πληρωθεί.

2. Για πράξεις για τις οποίες ο δικαιούχος αποζημιώνεται βάσει επιλογών απλουστευμένου κόστους, ένα κράτος μέλος μπορεί να θεωρήσει τις δαπάνες για πράξεις που δεν εκτελούνται εξ ολοκλήρου λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 ως επιλέξιμες δαπάνες, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

- α) η υλοποίηση της πράξης ακυρώθηκε μετά τις 31 Ιανουαρίου 2020·
- β) η ακύρωση της υλοποίησης της πράξης οφείλεται στην επιδημική έκρηξη της COVID-19·
- γ) οι δράσεις που καλύπτονται από τις επιλογές απλουστευμένου κόστους υλοποιήθηκαν τουλάχιστον εν μέρει πριν από την ακύρωση της υλοποίησης της πράξης.

Για τις πράξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, το κράτος μέλος μπορεί επίσης να αποζημιώσει τον δικαιούχο με βάση τις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχείο α), υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Εάν ένα κράτος μέλος αποζημιώσει τον δικαιούχο με βάση και τις δύο επιλογές του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, εξασφαλίζει ότι η ίδια δαπάνη επιστρέφεται μόνο μία φορά.»

8) Στο άρθρο 30 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Με βάση την ανάλυση των δυνητικών κινδύνων, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν λιγότερο αυστηρές απαιτήσεις για τον έλεγχο και τη διαδρομή ελέγχου όσον αφορά τη διανομή τροφίμων ή/και υλικής συνδρομής στα άπορα άτομα κατά την περίοδο της επιδημικής έκρηξης της COVID-19.»

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 23 Απριλίου 2020.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
D.M. SASSOLI

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
G. GRLIĆ RADMAN